

БӨЛІМ: ЖАЛПЫ РУБРИКА

Сәулет мамандығы: өнер мен ғылымның қиылысындағы кәсіп

ЖАРИЯЛАНДЫ
09.06.2025СІЛТЕМЕ
<https://bilimger.kz/180515/>

Автор: Абдрахманова Мәншүк Якияқызы

Сәулет мамандығы: өнер мен ғылымның қиылысындағы кәсіп

Сәулет – адамзат өркениетінің ең көне және ең маңызды салаларының бірі. Бұл мамандық өнер мен техниканың, функционалдылық пен эстетиканың тоғысында тұрған ерекше кәсіп. Сәулетші тек ғимарат тұрғызушы ғана емес, ол – кеңістік ұйымдастырушы, адамдардың күнделікті өмір сүру ортасын қалыптастыратын шығармашылық тұлға.

Сәулетші кім?

Сәулетші – тұрғын үйлер, қоғамдық ғимараттар, мәдени және тарихи нысандар, өндірістік құрылыстар және қалалық инфрақұрылым жобаларын жасайтын маман. Ол тек сызба сызумен шектелмейді, сәулетші инженерлік есептерді, құрылыстың экологиялық, әлеуметтік және экономикалық аспектілерін де ескереді.

Сәулет мамандығының маңыздылығы

Бүгінгі таңда урбанизация қарқыны артқан сайын, сәулетшілердің рөлі де айрықша маңызды болып отыр. Қалаларда экологиялық таза, энергия үнемдейтін, әлеуметтік тұрғыда қолайлы кеңістіктер құру – сәулет өнерінің негізгі міндеттерінің бірі.

Сонымен қатар, тарихи сәулет нысандарын сақтау, мәдени мұраны жаңғырту және заманауи сәулеттік стильдерді дамыту – бұл салада еңбек ететін мамандардың жауапкершілігін күшейтеді.

Сәулетші болу үшін адамда бірнеше қабілет пен қасиет болуы керек:

Креативті ойлау: жаңа идеялар мен формаларды жобалай білу;

Кеңістікті елестету қабілеті: сызбаны нақты құрылысқа айналдыру мүмкіндігін көру;

Инженерлік білім: құрылымның беріктігін, қауіпсіздігін есептей білу;

Графикалық дағдылар: AutoCAD, Revit, SketchUp сияқты сәулеттік бағдарламаларды меңгеру;

Жоғары жауапкершілік пен ұқыптылық.

Қазақстандағы сәулет саласының дамуы

Қазақстанда сәулет өнері ежелден дамыған. Түркістандағы Қожа Ахмет Ясауи кесенесі, Алматы мен Астанадағы заманауи ғимараттар – ұлттық сәулет өнерінің шоқтығы биік үлгілері. Соңғы жылдары елімізде «жасыл сәулет», «ақылды қала» сияқты заманауи үрдістерге мән беріліп келеді.

Сәулет – бұл жай ғана мамандық емес, бұл – адамдардың өмір сүру ортасын қалыптастыратын, қоғамның мәдени келбетін айқындайтын, болашақ ұрпаққа көркем мұра қалдыратын өнер мен ғылымның тоғысқан саласы. Сәулетші – тек ғимарат салушы ғана емес, ол – ойшыл, суретші, инженер және сонымен қатар қоғамның дамуына тікелей ықпал ететін маман. Қазіргі таңда урбанизация, жаһандану және экологиялық мәселелер сәулет саласына жаңа талаптар қойып отыр. Осыған байланысты сәулетшілердің білімді, жаңашыл әрі жауапкершілікті болуы аса маңызды.

Қазақстанда сәулет саласы қарқынды даму үстінде. Ел ішінде ғана емес, шетелде де бәсекеге қабілетті сәулетшілерді дайындау – ұлттық дамудың бір бөлігі. Жас сәулетшілер тарихи мұра мен заманауи технологияны ұштастыра отырып, жаңа заманға лайық сәулеттік шешімдер ұсына алады.

Егер адам шығармашылық пен техникалық қабілетті үйлестіре білсе, сұлулыққа құштар болып, қоғамға пайда тигізгісі келсе – сәулет мамандығы оның болашағы бола алады. Бұл салада еңбек ету – тек нысандар салу емес, адамзаттың игілігіне қызмет ету.

ҚМ АА Күәлік нөмірі: **KZ45VPY00102718** — ҚР Мәдениет және Ақпарат министрлігі

© 2026 **Bilimger.kz** Ақпараттық-танымдық білім порталы. Барлық мазмұн авторлық құқықпен қорғалған.